

Základní škola a Mateřská škola Žďár

V Ý R O Č N Í Z P R Á V A
č.j. ZSZ-121/2025

2023/2024

Zpracoval: Mgr. Josef Halama

A) ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název: Základní škola a Mateřská škola Žďár

Sídlo: Žďár 102, 294 12 Žďár

Právní forma: příspěvková organizace

Druh školy: základní škola a mateřská škola

Ředitel školy: Mgr. Josef Halama

Telefon: 733 392 434

E-mail: reditel@skola-zdar.eu

Webová stránka školy: www.skola-zdar.eu

Profil školy na sociálních sítích: <https://www.facebook.com/groups/681546503803021>

Zřizovatel: Obec Žďár, Břehy 20, 294 11 Loukov u Mnichova Hradiště

Identifikátor zařízení: 600 049 019

Odloučené pracoviště: Doubrava 210, 294 11 Loukov

Škola sdružuje:

IZO mateřská škola: 107 514 559, nejvyšší povolený počet dětí: 54

IZO základní škola: 102 326 576, nejvyšší povolený počet žáků: 100

IZO školní družina: 113 600 674, nejvyšší povolený počet žáků: 87

IZO školní jídelna MŠ: 102 802 718, nejvyšší počet stravovaných: 180

IZO školní jídelna – výdejna ZŠ: 181 013 576, nejvyšší počet stravovaných: 110

Školská rada: za ZŠ a MŠ Mgr. Monika Rulcová a Jana Bakešová, za rodiče Kristýna Kuštanová (předsedkyně školské rady) a Marcela Šnajdrová, za zřizovatele Ing. Josef Lojda a Ing. Radek Havlík

B) ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE K VÝROČNÍ ZPRÁVĚ ZA ŠKOLNÍ ROK 2023/2024

Celý školní rok se nesl ve znamení přebírání školy novým ředitelem. Vlastní výměna na postu statutárního zástupce a převzetí řízení proběhlo hladce. Roční provoz však ukázal, ve kterých oblastech je třeba úprav. Některé se podařilo realizovat již v průběhu školního roku, další budou probíhat v následujících letech. Mými cíli v průběhu prvního roku ve vedení školy byly personální stabilita, zajištění správného a včasného výkaznictví, bezproblémové čerpání finančních prostředků a zajištění průběhu procesu výchovy a vzdělávání.

V personální oblasti byl dokončen nástup dvou nových kolegyň. V průběhu školního roku došlo k několika dlouhodobým výpadkům personálu, které se vždy podařilo kompenzovat.

V ekonomické oblasti byl školní rok zakončený zlepšeným hospodářským výsledkem, který byl převeden do rezervního fondu a bude sloužit jako jeden ze zdrojů budoucí obměny vybavení školy. V rámci jednání s KB se podařilo dosáhnout výrazného snížení poplatků spojených s vedením školních účtů.

Škola získala dotaci ze SZIF na nákup nových setů jednomístných lavic a židlí do dvou tříd, který byl realizován v dubnu 2024. Po provedené kontrole bylo ze strany SZIF schváleno proplacení dotace. Podařilo se uzavřít kauzu zpronevěry svěřených prostředků kompletním splacením dlužné částky. Tyto finance budou po dohodě se zřizovatelem použity na doplnění vybavení školní kuchyně.

Dále škola získala finanční dary. Z daru pana Nejepsy byly na školní zahradu pořízeny zvýšené záhonky, vybavení pro děti na jejich obhospodařování, venkovní koš na odpad a také koše na bioodpad do vnitřních prostor. Panem Nejepsou je přislíben dar i na další školní rok, tentokrát na sportovní vybavení školy. Z darů pana Rýdla, Honebního společenstva Žďár – Blata, absolventů školy (v rámci jejich setkání po 60 letech) byla financována doprava na plavecký výcvik a další mimoškolní akce.

V rámci školní budovy došlo k výměně systému dálkového otevírání dveří. Díky již zmíněné dotaci bylo pořízeno 40 setů jednomístných lavic a židlí. Do oken, kde chyběly, byly doplněny žaluzie a byla zajištěna oprava nebo výměna stávajících. Díky změně dodavatele revizí sportovních a herních prvků se podařilo zajistit opravu herních prvků na školní zahradě, které byly chybně označeny jako k vyřazení. Proběhla výměna písku v pískovišti. V průběhu prázdnin proběhlo čištění koberců a lina v obou budovách. Postupně dochází k výměně dosluhujícího vybavení a nábytku. V průběhu roku byla provedena inventarizace majetku, kde byly zjištěny značné rozdíly mezi dříve evidovaným a reálným stavem. Tyto nesrovnalosti byly napraveny.

V oblasti vzdělávacího procesu došlo k rozsáhlé obměně učebnic a výukových materiálů, která i nadále probíhá. V důsledku rostoucího naplnění tříd byly také počty učebnic doplněny na požadovaný počet. Školní družina byla vybavena tabletem. Všichni pedagogičtí pracovníci byli výrazně aktivnější v rámci DVPP, osobního i profesního rozvoje a rozvíjení svých kompetencí. V rámci spolupráce se zákonnými zástupci byly zavedeny pravidelné konzultační hodiny vyučujících a školní e-mailové adresy všech pedagogických pracovníků. O dění ve škole nově kromě webových stránek informuje také facebookový profil školy.

Na základě zjištění, že stávajícím členům školské rady skončil mandát, byly provedeny volby, aby rada v novém složení mohla pracovat. V rámci spolupráce se zřizovatelem a školskou radou dochází k pravidelnému reportování o činnostech ve škole. Do dalšího školního roku je připraveno rozšíření spolupráce s obcí v oblasti kulturně-vzdělávací.

V oblasti spolupráce s partnery probíhá nejintenzivnější kontakt s MAP Mnichovohradištsko, ORP Mnichovo Hradiště a Obecně prospěšnou společností pro Český ráj. Škola dále spolupracuje s metodikou a centrálou Středního článku podpory a budujeme síť dodavatelů především neformálních vzdělávacích programů.

Výzvy do následujícího školního roku jsou:

- 1) udržení dobrého školního klimatu,
- 2) zpřístupnění systému Bakaláři pro zákonné zástupce,
- 3) dokončení vnitřního auditu v personální oblasti,
- 4) doplnění personálu (školního psycholog, administrativní pracovník a pracovník správy budov a zahrad) a nahrazení zajišťovatele přepravy stravy do ZŠ, který avizoval ukončení spolupráce ke konci roku 2024,
- 5) zprovoznění a vypořádání agendy dlouhodobě nevyužité elektronické spisové služby,
- 6) průběžná revize, doplnění a inovování školní dokumentace,
- 7) získání dotace na běžeckou dráhu s doskočištěm,
- 8) pořízení sportovního vybavení a doplnění vybavení kuchyně/výdejny stravy,
- 9) zajištění dodavatele správy IT,
- 10) zajištění výmalby školy,
- 11) v rámci spolupráce s veřejností a zřizovatelem rozšířit nabídku kroužků,
- 12) nadále rozvíjet zapojení školy do života v obci.

C) PŘEHLED OBORŮ VZDĚLÁNÍ, KTERÉ ŠKOLA VYUČUJE V SOULADU SE ZÁPISEM VE ŠKOLSKÉM REJSTŘÍKU

Proces vzdělávání je realizován podle školního vzdělávacího programu „**Učení pro život**“ č. j. 38/2017. Celé znění k nahlédnutí v kanceláři školy nebo na webových stránkách školy. Jednotliví vyučující pracují podle tematických plánů, které doplňují a aktualizují.

V pěti třídách byl k 30. 9. 2023 stav 83 žáků, jeden žák v průběhu školního roku ze školy přestoupil. Ve školní družině bylo zapsáno ve třech odděleních 78 žáků. Do mateřské školy bylo k docházce zapsáno 50 dětí. Stravování pro žáky a zaměstnance zajišťovala školní jídelna, stravovalo se celkem 81 žáků ze ZŠ a 46 dětí z MŠ.

Nabídka zájmových útvarů:

Průběh vzdělávání doplňuje nabídka zájmových aktivit, které jsou z velké části pokryté z vlastních personálních zdrojů. Nabídka je dlouhodobě poměrně stálá a nabízí pro žáky zpestření pobytu ve školní družině a příležitost k dalšímu seberozvoji.

Pondělí	Deskové hry 1.-3.roč.	E. Laurinová	13:00-14:00
	Taneční 3.-5.roč.	K. Adamová	13:00-14:00
Úterý	Výtvarný kroužek 2.-3.roč.	M. Rulcová	13:00-14:00
	Angličtina 1. roč.	V. Bidzilia	13:00-13:30
	Angličtina 2. roč.	V. Bidzilia	13:30-14:00
Středa	Sportovní hry 3.-5.roč.	M. Fenclová	13:00-14:00
Čtvrtek	Včelaři 2.-5.roč.	P. Jareš	14:00-15:00
Pátek	Atletika 3.-5. roč.	T. Drbohlav	13:00-14:00
	Atletika 1.-2. roč	T. Drbohlav	14:00-15:00

Školní družina

Při škole jsou zřízeny tři oddělení školní družiny. Ve školním roce 2023/2024 bylo přihlášeno 78 žáků. Po celý rok se pravidelně střídaly činnosti: odpočinková a rekreační, pracovní – technická,

esteticko – výchovná, přírodovědná, sportovní a společenskovední. Příprava na vyučování probíhala formou didaktických her. Celý rok probíhala soutěž o body za činnost ve ŠD. V rámci této aktivity je u žáků posilována i finanční gramotnost. Získané body na konci školního roku promění za „družinové peníze“, za které draží hračky, se kterými si doma už nehrají a které v průběhu roku přináší do družiny.

Školní družina připravila a realizovala Halloweenskou a Velikonoční procházku pro širokou veřejnost, Rozsvěcení vánočního stromu a Čarodějnickou hru pro žáky a jejich rodinné příslušníky. Dále se vychovatelky podílely na organizaci Velikonočních dílen, Dne otevřených dveří, Noci s Andersenem a Dne dětí. Opět bude připravena prázdninová akce „Putování s čápem Žďaráčkem“.

Mateřská škola

Činnost MŠ ve školním roce 2023/2024 je dokumentována v příloze č. 1. Tato příloha obsahuje zároveň zadání úkolů na další období.

Školní jídelna

Školní stravování je zajištěno provozem školní kuchyně v budově mateřské školy. Strava je přepravována do budovy školy, kde je vydávána. To představuje omezení pro skladbu jídelníčku, protože možnost ohřevu stravy ve škole je z prostorových důvodů limitovaná.

V průběhu podzimu odpovídali zákonní zástupci v dotazníku ředitele na klima školy a spokojenost se školním stravováním. Na základě zpracování výsledků bylo pro kuchařky zajištěno třídní školení, kdy se provozu kuchyně účastnil lektorující šéfkuchař Vít Kudrna. Cílem jeho působení bylo seznámit kuchařky s možnostmi úprav technologických postupů ve stávajícím vybavení kuchyně, pomoci s rozšířením a inovacemi v rámci jídelníčku a složení stravy. Dále také navrhnout vybavení, kterým provoz kuchyně a výdeje doplnit.

Naším cílem je plnění skladby potravin dle spotřebního koše a důraz na kvalitní suroviny. K tomu napomáhá i průběžné vzdělávání vedoucí školní jídelny a sledování aktuálních stravovacích trendů.

D) RÁMCOVÝ POPIS PERSONÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ ČINNOSTI ŠKOLY

Pracovníci školy jsou zařazeni do těchto úseků:

pedagogický úsek ZŠ
pedagogický úsek MŠ
školní družina
provozně - hospodářský úsek

Počty zaměstnanců:

	fyzické osoby	přepočteno dle úvazku
pedagogický úsek ZŠ	7	6,1375
pedagogický úsek MŠ	4	4,00
školní družina	3	2,00

Učitelé ZŠ:

Jméno	úv. (%)	vzd.	funkce	pozn.
Mgr. Josef Halama	100	VŠP	ředitel	
Mgr. Monika Rulcová	100	VŠP	učitelka	
Mgr. Eliška Laurinová	100	VŠP	učitelka	
Mgr. Monika Fenclová	100	VŠP	učitelka	
Bc. Kristýna Adamová	100	VŠP	učitelka	
Mgr. Veronika Bidzilia	100	VŠP	učitelka	
Bc. Petra Havířová	13,75	VŠP	učitelka	

Učitelé MŠ:

Jméno	úv. (%)	vzd.	funkce	pozn.
Zdeňka Lufinková	100	SŠP	zástupce ředitele pro MŠ	
Eliška Brodská	100	VŠP	učitelka	mateřská dovolená
Eliška Kutějová	100	SŠP	učitelka	zástup za MD
Jana Bakešová	100	SŠP	učitelka	
Regina Černá	100	SŠP	učitelka	

Školní družina:

Jméno	úv. (%)	vzd.	funkce	pozn.
Jana Havířová	100	SŠP	vychovatelka	
Petra Havířová	50	VŠP	vychovatelka	
Jaroslava Pecinová	50	SŠP	vychovatelka	

Provozně hospodářský úsek:

Jméno	úv. (%)	funkce	pozn.
Dana Matušková	50	uklízečka MŠ	
Dana Matušková	50	vedoucí školní jídelny	
Dagmar Landovská	100	kuchařka	
Daniela Průšková	100	kuchařka	
Miloslava Vildová	75	uklízečka MŠ	
Romana Dumková	35	pom. síla ve ŠJ – výdej stravy v ZŠ	
Romana Dumková	65	uklízečka ZŠ	
Renáta Flanderková	100	uklízečka ZŠ	

E) ÚDAJE O PŘIJÍMACÍM ŘÍZENÍ NEBO O ZÁPISU K POVINNÉ ŠKOLNÍ DOCHÁZCE A NÁSLEDNÉM PŘIJETÍ DO ŠKOLY

Zápis do 1. ročníku:

Zápis do 1. tříd ve školním roce 2023/2024 se uskutečnil 10. dubna 2024. Zapsáno bylo 20 žáků, na žádost zákonných zástupců byly uděleny 2 žádosti o odklad školní docházky. U jednoho dítěte s trvalým pobytem mimo školský obvod došlo ke zpětvzetí žádosti o přijetí.

Odvolání proti rozhodnutí ředitele školy:

Ve školním roce 2023/2024 nebylo podáno odvolání proti rozhodnutí ředitele školy.

F) ÚDAJE O VÝSLEDKÁCH VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ PODLE CÍLŮ STANOVENÝCH VZDĚLÁVACÍMI PROGRAMY A PODLE POSKYTOVANÉHO STUPNĚ VZDĚLÁNÍ VČETNĚ VÝSLEDKŮ ZÁVĚREČNÝCH ZKOUŠEK, MATURITNÍCH ZKOUŠEK A ABSOLUTORIÍ

Stav žáků k 30. 9. 2023

Třída	Ročník	Počet žáků	Třídní učitel
I.	1. ročník	20	Mgr. M. Fenclová
II.	2. ročník	16	Mgr. M. Rulcová
III.	3. ročník	18	Mgr. V. Bidzilia
IV.	4. ročník	16	Bc.K. Adamová
V.	5. ročník	13	Mgr. E. Laurinová

Přehled o prospěchu žáků ke konci školního roku 2023/2024

Ročník	Počet žáků	Prospělo s vyznamenáním	Prospělo	Neprospělo
1.	20	20	0	0
2.	16	16	0	0
3.	17	16	1	0
4.	16	13	3	0
5.	13	10	3	0
Celkem	82	75	7	0

Ve školním roce 2023/2024 se na víceleté gymnázium nikdo nehlásil.

Počty zameškaných vyučovacích hodin ve školním roce 2023/2024

	Omluvených	Omluvených	Neomluvených	Neomluvených
	Celkem	Na jednoho žáka	Celkem	Na jednoho žáka
1. pololetí	3774	46,02	0	0
2. pololetí	3881	47,33	0	0
Celkem	7655	93,35	0	0

Úrazovost:

Počet záznamů v knize úrazů za školní rok 2023/2024 – 17

Počet odeslaných záznamů o úrazech za školní rok 2023/2024 - 0

G) ÚDAJE O PREVENCI SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ

Primární prevence

Činnosti v rámci primární prevence sociálně patologických jevů ve školním roce 2023/2024 jsou dokumentovány v příloze č. 2.

Integrovaní žáci

Ve školním roce 2023/2024 byla 11 žákům poskytována podpora vyplývající ze stanovených podpůrných opatření.

Nadání žáci

Učitelé v rámci pedagogické diagnostiky detekují a formou individuální práce podporují rozvoj talentovaných žáků. Ti mají možnost využívat pomůcky a vybavení školy (např. využívat k vyhledávání informací školní knihovnu nebo počítače, k dispozici žáci mají naučné časopisy atd.).

H) ÚDAJE O DALŠÍM VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) byl sestaven na rok 2022/2023 na základě koncepce rozvoje školy a individuální preferencí v oblasti osobního rozvoje jednotlivých pedagogických pracovníků.

Název vzdělávací akce	Počet účastníků
Školení BOZ a PO	19
První pomoc	19
Ochrana osobních údajů	4
Nakopněte svoji školu	1
Práce s daty, základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ	1
Vzdělávání prožitkem	1
Rozvíjíme čtenářskou a matematickou gramotnost	1
Nerušný vývoj řeči – vývojová disfázie	1
Legislativní změny a právní problematika	4
Jak kreativně rozvíjet digitální kompetence ve výuce	6
Agrese a její řešení	3
Rozvoj grafomotorických dovedností a odstranění grafomotorických obtíží	1
Informatika s Emilem 3	1

Programování s Emilem 2	1
Komunikační dovednosti v praxi	2
Psychohygiena učitele	2
Společně k lepší škole: Příběh Jany – case management	1
Společně k lepší škole: Příběh Jany	2
Společně k lepší škole: Příběh Sama	2
Společně k lepší škole: Sam není sám	2
Děti s OMJ v české škole	2
Výuka čtení a psaní genetickou metodou	2
Základní metody kritického myšlení a E-U-R v českém jazyce	1
Hudební výchova 1	2
Hudební výchova 2	3
Čtenářská gramotnost pro 1. stupeň	2
Hravý český jazyk a hravá čeština pro 1. stupeň	1
Slohová výchova a tvůrčí psaní	1
Jak nalákat žáky k četbě textu	2
Úvod do světa interaktivity pro 1. stupeň	1
Párové čtení aneb v jednoduchosti je síla	4
Vykročte do 1. ročníku	1
Procvičuj s lapbookem – vytvoř hravou 3D knihu	2
Průvodce inspirací a her pro vychovatelky	1
Podpora vývoje řeči pro nelogopedy	1
Umělá inteligence ve službách učitelů	1
Nápady do výuky nové informatiky pro 4. ročník ZŠ	1
Česká školní inspekce od A do Z	1

I) ÚDAJE O AKTIVITÁCH A VEŘEJNÁ PREZENTACI ŠKOLY

V průběhu školního roku byla vzdělávací činnost pedagogických pracovníků doplněna řadou dalších aktivit a akcí, ať již na půdě školy, nebo realizovaných formou výjezdu žáků. Cílem těchto akcí je dále rozšiřovat kompetenční i vzdělanostní obzory žáků, rozvíjet místně zakotvené učení, vést žáky k zapojení do života v obci a podpořit osobnostně-sociální rozvoj žáků.

Další akce organizované školou jsou určeny široké veřejnosti, dětem ze širokého okolí a rodinným příslušníkům žáků. Slouží tak mimo jiné i k veřejné prezentaci školy. V této oblasti došlo k výraznému zintenzivnění prezentační aktivity a je jí věnována značná pozornost, protože vedení školy považuje udržování povědomí o dění ve škole za klíčovou aktivitu. Děje se tak formou aktualit a zveřejňování fotografií na webu školy a nově také na školním facebookovém profilu.

Školní akce:

Hudební oblast - kytarový koncert, bubenický workshop

Kulturní oblast – Mikulášská nadílka, vynášení Morany, Den otevřených dveří, Noc s Andersenem a přespání ve škole, Velikonoční dílny, Mauglí - divadelní představení ZUŠ Mnichovo Hradiště, divadelní představení Čert to vzal, Divadlo jednoho herce – Příhody lišky Bystroušky a Založení Československé republiky, aneb z deníku pradědečka, Honza málem králem - divadelní představení Městského divadla Mladá Boleslav

Vzdělávací oblast – Finanční gramotnost, Muzeum Českého ráje Turnov, cestopisná přednáška Šílená Indie v Městském divadle Turnov, Ptáci – poznávání, ochrana a péče, Lesní pedagogika

Sportovní oblast – plavecký výcvik, bruslení, dopravní hřiště, turnaj ve vybíjené, lyžařský kurz

Školní výlety – výlety jednotlivých tříd, herna Mlýn Sedmihorky

Ostatní – Drakiáda, pasování prvňáčků na čtenáře, výlov Žabakoru, Giving Tuesday, první pomoc, Den dětí, rozloučení s žáky 5. třídy, Halloween v ZŠ

Akce pro veřejnost – Školní akademie, letní prázdninová akce „Putování s čápem Žďáráčkem“, Rozsvěcení vánočního stromku, setkání absolventů ZŠ po 60 letech, Čarodějnické odpoledne na školní zahradě, Velikonoční stezka

J) ÚDAJE O VÝSLEDČÍCH INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Ve školním roce 2023/2024 proběhla kontrola:

Kontrola inventarizace majetku – zjištěny značné rozdíly v evidovaném majetku a jeho hodnotě. Stav byl aktualizován dle reálné situace, upraven systém evidence a na kontrole se podíleli v podstatě všichni zaměstnanci.

Veřejnosprávní kontrola obce Žďár – doporučení pro úpravy, které jsou postupně realizovány.

Kontrola sportovního náčiní a herních prvků na zahradě v ZŠ i MŠ – sjednán nový poskytovatel revizí i s nimi spojených oprav. Opraveny herní prvky na školní zahradě. Revize proběhla v červnu 2024.

KHS – kontrola provozu školní kuchyně – shledaná pochybení na místě odstraněna.

K) ZÁKLADNÍ ÚDAJE O HOSPODAŘENÍ

Výroční hospodářská zpráva je přílohou tohoto dokumentu. Zastupitelstvo obce schválilo účetní závěrku dne 25. 6. 2024.

Přílohy:

č. 1 - Hodnocení činnosti MŠ – hodnocené období 2023/2024

č. 2 – Prevence sociálně patologických jevů 2023/2024

Ve Žďáře 31. 7. 2024

Mgr. Josef Halama

Příloha č. 1

Hodnocení činnosti Mateřské školy – hodnocené období – školní rok 2023/24

Výchozí dokumenty: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV), závěry plánu kontrolní a hospitační činnosti, závěry z pedagogických a provozních porad, závěry a doporučení České školní inspekce vyplývající z protokolu o kontrole, evaluace MŠ.

Pro školní rok 2023/24: ŠVP PV – Putování za strašidélky a skřítky Českého Ráje.

1. Stanovené cíle, koncepční záměr, sledované úkoly pro školní rok 2023/24:

- podpora výchovy ke zdraví, zdravému životnímu stylu, rozvoj zdravých stravovacích návyků, pohybových dovedností
- vytváření kladného vztahu k živé i neživé přírodě
- efektivita primárně preventivních aktivit s cílem minimalizace rizik spojených s výskytem rizikového chování (šikana, diskriminace, nepřátelství nebo násilí, kvalita komunikace mezi školou a rodinou)
- vzdělávání dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky vzhledem ke kompetencím Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP PV)
- vedení k zodpovědnosti za své chování a jednání, vedení k hodnocení a sebehodnocení
- zařazování motivačních prvků v průběhu celého dne, včetně prvků pohybových

2. Prostředky k plnění stanovených cílů, reálnost plnění

a) ŠVP PV MŠ Doubrava pod názvem „Putování za strašidélky a skřítky Českého Ráje“. Třídní vzdělávací program tvořený čtyřmi integrovanými bloky obsahujícími projekty s návazností na předchozí zážitky a dovednosti dětí.

Volba vhodných metod a forem práce, zejména pak situační učení, činnostní učení, kooperativní, prožitkové učení, experimentování, využití spolupráce s rodiči.

b) Školní řád mateřské školy, Provozní řád mateřské školy, Provozní řád školní zahrady, Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, Plán spolupráce s rodiči, Plán školních a mimoškolních akcí, Plán pedagogických porad.

c) Škola se zapojila do OP JAK spolufinancovaného EU. Projekt pod názvem „Učíme se s čápem“, reg. číslo CZ.02.02.XX/00/22_002/0005648 byl využit k zajištění rovného přístupu ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání pro všechny děti, posílení podpůrných personálních pozic, vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemného sdílení zkušeností, spolupráce a podpory zavádění inovativních metod výuky.

V naší MŠ ve školním roce 2024 ukončeno:

- inovativní vzdělávání v oblasti předčtenářské gramotnosti /žlutá třída/ a cvičení jemné motoriky /zelená třída/, odborně zaměřené tematické a komunitní setkání se zákonnými zástupci.

Ve školním roce 2023/24 probíhalo a ve školním roce 2024/25 bude dokončeno vzdělávání pracovníků ve vzdělávání MŠ.

Reálnost plnění

Stanovené cíle byly reálné, kladně hodnocena tvořivost, nápaditost, zařazování netradičních forem práce učitelek při plnění výchovné vzdělávací práce, spolupráce s rodiči při plnění dílčích úkolů, týmová práce všech zaměstnanců školy, vzájemná vstřícnost mezi školou a zřizovatelem.

Závěr (do dalšího období plánujeme) – komunikace se zákonnými zástupci přes školní informační systém Twigsee.

Dokončení čerpání prostředků z OP JAK.

Opatření: vstřícnost a aktivní, konstruktivní přístup k zákonným zástupcům, veřejnosti i zřizovateli i v každodenní práci, dobrá organizace práce učitelek MŠ umožňující plnění šablon OP JAK.

3. Plnění vzhledem k RVP PV a právním normám

Projekty i samotný ŠVP PV vychází z RVP PV se zřetelem na klíčové kompetence a výstupy. Při výchovně vzdělávací práci učitelky dodržovaly organizaci dne, ale zároveň uplatnily dostatečnou flexibilitu, respektovaly jednotlivé kapitoly platných dokumentů školy.

4. Hlavní oblasti hodnocení mateřské školy

4.1. Identifikační údaje

Právní forma: příspěvková organizace

Datum zahájení činnosti: 1.1.2003

Název: Základní škola a Mateřská škola Žďár, Žďár 102, 294 12 Žďár, okres Mladá Boleslav

Adresa pracoviště: Doubrava 210 ,294 11 Loukov

Telefon: 761 411 543 MŠ, e-mail: skolka@skola-zdar.eu

313 100 515 ZŠ, e-mail: reditel@skola-zdar.eu

IZO: 107 514 559

Identifikátor: 600049019

IČO: 71 005 927

Zřizovatel: Obec Žďár, Břehy 20, 294 11 Loukov, tel.: 776 555 520

Ředitel školy: Mgr. Josef Halama

Provoz: celodenní provoz, pondělí – pátek – 06:00 – 16:00 hod.

Počet tříd: 2

Kapacita školy: 54 dětí

4.2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola je součástí právního subjektu s názvem Základní škola a Mateřská škola Žďár. Součástí mateřské školy je školní vývařovna, která zajišťuje stravování i pro základní školu. MŠ je dvoutřídní, třídy jsou heterogenní.

1.9.2023 nastoupilo do MŠ Doubrava k předškolnímu vzdělávání 13 nových dětí.

Září 2024 počet dětí celkem 48 (v každé třídě 24), z toho 21 dětí s povinnou předškolní docházkou včetně 6 dětí s OŠD pro školní rok 2023/24, 2 děti s individuálním vzděláváním. Dvouleté děti – 0.

V květnu 2024 přijato dítě s povinnou předškolní docházkou, jako dítě doplňkové (§ 33 odstavec 10 zákona č. 561/2004. Sb., školský zákon).

K 31.8.2023 ukončí docházku do MŠ 20 dětí (nástup do 1.třídy ZŠ), 1 dítěti byl udělen OŠD pro školní rok 2024/25.

Zápis do MŠ Doubrava pro školní rok 2024/25

6.5.2024 proběhl zápis dětí k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2024/25. Bylo zaevidováno 31 žádostí.

Kritérium 1. – počet žádostí – 0.

Kritérium 2. – počet žádostí – 21

Kritérium 3. – počet žádostí - 0

Kritérium 4. – počet žádostí - 8.

Kritérium 5. – počet žádostí – 2.

Kladné rozhodnutí – 20 žádostí.

Počet záporných rozhodnutí – 11. (1 dítě, které dovrší 3 let v srpnu 2024, 7 dětí, které dovrší 3 let do prosince 2024, 1 dítě, které dovrší 3 let v lednu 2025, 2 děti s bydlištěm mimo správní území katastru Obce Žďár).

Zápis do MŠ Doubrava na dobu určitou:

Na základě dohody mezi zřizovateli mateřských škol obcí Doubrava, Příšovice, Všeň, Březina, Loukovec a Olešnice, je umožněno zákonným zástupcům dětí docházejících do výše jmenovaných škol využít jiné MŠ v měsících červenci a srpnu.

Rozpis provozu mateřských škol v době letních prázdnin byl zpracován po domluvě s ředitelkami mateřských škol a zveřejněn na konci 1. pololetí školního roku.

Zápis k předškolnímu vzdělávání na dobu určitou (od 8.7. do 12.7.2024) dětí docházejících k předškolnímu vzdělávání v MŠ Loukovec, Březina, Všeň, Příšovice, Olešnice, proběhl 6.5.2024. Zaevidovány byly 3 žádosti a vyhodnoceny kladně.

Do okolních MŠ na prázdniny se přihlásilo 5 „našich“ dětí.

4.3. Podmínky vzdělávání

4.3.1. Věcné podmínky – na dobré úrovni.

Podařilo se ve spolupráci se zřizovatelem nainstalovat otvírání vrátek při odchodu rodičů z MŠ k zabezpečovacímu zařízení, zakoupena sušička na prádlo.

Do konce září 2024 byla dokončena kompletní oprava žluté letní terasy.

Z rodičovských poplatků byly nakoupeny dárky pro odcházející předškoláky, drobný materiál k pracovním činnostem. (k 15.5.2024 celkem 4 000,-Kč)

Čerpání finančních prostředků OP JAK (projekt spolufinancován EU) – pořízení prvků k rozvoji hrubé motoriky. Financování školních a mimoškolních akcí MŠ.

Z rozpočtu školy: nákup ručníků, ložního povlečení, nového koberce venkovního koberce na letní terasy, výmalba kuchyně, skladu potravin, částečně tříd, šaten a předsíní MŠ, zakoupení nového termoboxu na převoz pokrmů do ZŠ a byla provedena kompletní servisní oprava univerzálního kuchyňského robotu.

Obnova písku do pískoviště.

Závěr (do budoucna plánujeme) pořízení vyššího stolu a židlí pro děti s odkladem i do žluté třídy (z rodičovských poplatků), pořízení dotykového panelu do obou tříd /z OP JAK/, vybavit třídy pomůckami pro umožnění realizace vzdělávání inovativními metodami (z OP JAK).

Obnovení a úpravy bylinkových a květinových záhonů nákupem mulčovací kůry, nepraného kačírku (z rozpočtu školy).

Opatření – spolupracovat se zřizovatelem, požadavky na rozpočet obce na kalendářní rok 2025 předložit do 31.8.2023 řediteli školy, dobře hospodařit s rodičovskými poplatky, vyčerpat hospodárně finanční prostředky z OP JAK.

4.3.2. Životospráva

Nastavení na dobré úrovni, plně realizováno a osvědčilo se v každodenním provozu mateřské školy. Vedoucí školní jídelny a kuchařky prošly školením o nových trendech

zdravého vaření, vyzkoušely si nové receptury přímo v provozu pod vedením lektora z oblasti gastronomie.

Učitelky rozvíjely u dětí samostatnost v oblasti stolování. Umí respektovat individualitu každého dítěte a vytvořit příznivé klima ve třídě. Dle klimatických příznivých podmínek byl realizován přenos činností i stolování (svačiny) do zahradního altánu a na terasy školní zahrady, denní využívání dřevěných herních prvků ke zvyšování pohybových dovedností dětí a jejich tělesné zdatnosti, využívání všech zón školní zahrady. Výborná spolupráce provozních zaměstnanců a pedagogů k zajištění optimálních podmínek životosprávy.

Závěr (do dalšího období plánujeme) - motivovat děti k seznamování s novými pokrmy ochutnáním, podporovat děti v samostatnosti při i po stolování.

Opatření – zachovávat denní režimové požadavky s přihlédnutím na individuální potřeby jednotlivce, flexibilitu, spolupracovat s provozními zaměstnanci, spolupracovat s rodiči (výměna informací, nápadů a připomínek).

4.3.3. Psychosociální podmínky

Práce pedagogů i provozních zaměstnanců založena na empatii, vzájemné důvěře, toleranci a vstřícnosti. Děti se spolupodílejí na tvoření pravidel soužití ve třídě.

Závěr – snahou do budoucna bude uplatňovat adresné hodnocení s odůvodněním, tvořit podmínky pro sebehodnocení jednání a chování dítěte (denně, průběžně) a pro realizaci prvků formativního hodnocení, vést děti k vlastním rozhodnutím a zodpovědnosti za své chování a jednání.

Opatření: zachovávat příznivé klima v mateřské škole empatickým, vstřícným přístupem všech zaměstnanců, průběžná komunikace s rodiči o průběhu výchovně vzdělávací práce a ostatních provozních záležitostech týkajících se jejich dítěte.

Využít získaných vědomostí z akcí vzdělávání pedagogů v praxi. Zařazovat pravidelně komunitní kruh se zaměřením prevence negativních a sociálně patologických jevů.

4.3.4. Řízení školy, spolupráce se ZŠ

Nastavení na dobré úrovni, plně realizováno a osvědčilo se v každodenním provozu, vstřícná a konstruktivní komunikace mezi pověřenou učitelkou MŠ a ředitelem školy.

Závěr (chceme do budoucna dosáhnout): pokračovat ve spolupráci s vychovatelkami ŠD na přípravě a realizaci putovních tematických projektů pro děti MŠ i ZŠ (průběžně, celoročně). Naplánovat návštěvu předškoláků v ZŠ a provázat společnými aktivitami v průběhu školního roku skupinu předškoláků a se žáky 4. ročníku.

Opatření: dle potřeby aktivně spolupracovat se zaměstnanci ZŠ, s ředitelem školy.

4.3.5. Personální a pedagogické zajištění

V MŠ 4 učitelky s ukončeným vzděláním předškolní pedagogiky, 1 učitelka na MD.

Personální zajištění – úklid (Matušková 0,5, Vildová 0,75), vedoucí školní jídelny (Matušková 0,5), kuchařky (Landovská, Průšková). Všechny provozní pracovnice velice dobře spolupracovaly v rámci provozního zajištění při realizaci školních a mimoškolních akcí, nebo zástupu za nepřítomnou kolegyni.

4.3.6. Spolupráce se zákonnými zástupci

Nastavení na velmi dobré úrovni pokračovat v již ověřených aktivitách – odpoledne pro zákonné zástupce s předem danou aktivitou, osvědčila se spolupráce při přípravě pomůcek a materiálu k realizaci projektových dnů v MŠ, aktivní podíl na údržbě a zvelebování školní zahrady (brigádky).

Závěr (chceme do budoucna dosáhnout) více zapojit rodiče do vzdělávacích činností.

Opatření: motivovat ke sledování informací ohledně dění a realizace školních a mimoškolních akcí – využití ŠIS.

4.3.7. Spolupráce se zřizovatelem

Dobrá spolupráce se zřizovatelem má výrazně pozitivní dopad na zkvalitňování věcných podmínek vzdělávání (viz. Věcné podmínky).

Závěr: vypracovat společně se všemi zaměstnanci školy podklady požadavků pro rok 2025 pro zřizovatele do 31.8.2025.

Opatření: dobrá a vstřícná oboustranná komunikace zástupců obce a školy, aktivní přístup zaměstnanců MŠ.

4.4. Organizace a zajištění chodu mateřské školy, organizace vzdělávání

Podarilo se v maximální míře využívat všech zón školní zahrady nejen při pobytu venku, ale i přenosem dalších činností ven, pokud to umožnily klimatické podmínky.

Závěr (do budoucna plánujeme) zaměřit se na pohybové vyžití dětí se záměrem zvyšování jejich fyzické zdatnosti.

Opatření: při respektování organizace dne vycházet z klimatických podmínek a potřeb dětí, uplatnění dostatečné flexibility učitelek, zařazovat tělovýchovné motivační prvky v průběhu celého dne, využívat pomůcek a hraček podporujících rozvoj hrubé motoriky. Zajistit ve spolupráci se zákonnými zástupci financování dopravy s cílem poznávacích vycházek v Českém Ráji.

4.5. Charakteristika vzdělávacího procesu a koncepční cíle

Náš ŠVP PV vychází z prostředí, kde děti žijí (místně zakotvené učení) – venkov nacházející se v chráněné krajinné oblasti Český Ráj. Projekty ŠVP PV vybírány a realizovány se zřetelem na potřeby dětí.

Závěr (do budoucna plánujeme) nadále realizovat projekty ŠVP PV– Putování za strašidélky a skřítky Českého Ráje.

Opatření: vytvoření a realizace nového projektu k rozvoji osobnostně sociálního rozvoje dítěte, vypracování a zařazení logopedických preventivních činností do vzdělávacího procesu.

5. Školní a mimoškolní akce

Září

- ° **11.9. projektový den v MŠ – hrajeme si na řemesla – truhlář** – pod odborným vedením lektora – truhláře výroba truhlíku na kytky
- ° **20.9. od 15:30 hod. na zahradě MŠ – informační schůzka zákonných zástupců** – seznámení s aktualizovanými dokumenty MŠ pro školní rok 2023/24

Říjen

- ° **16.10. výlet do Sedmihorek – Havět' sedmihorská** – zážitkové dopoledne s poznáváním živočichů v přírodě + při zpáteční cestě pozorování práce rybářů při **výlovu Žabakoru**
- ° **18.10. zážitkové dopoledne v MŠ – Neplač muchomůrko** – podzimní vyprávění o lese a jeho krásách s poslechem zvuků lesa, vůní hub, stromů, bylin, tvoření z přírodnin

Listopad

- ° **1.11. projektový den v MŠ – posvícení na vsi** – hrajeme si na kuchaře
- ° **2.11 projektové dopoledne v MŠ – Ententyky** – zpívání, říkání a pohybové hrátky na téma – vzájemné chování mezi lidmi a kamarády, v rodině – Co je dobře a co špatně

◦ **14., 15., 16.10. Mámo, táto, babičko, dědo, pojd'te si se mnou hrát** – prožitkové odpoledne pro rodinné příslušníky a děti.

28.11. zážitkové dopoledne se záchranáři v MŠ – první pomoc při zranění, či nemoci

Prosinec

◦ **1.12. vánoční focení v MŠ** – žlutá třída

◦ **4.12. vánoční focení v MŠ** – zelená třída

◦ **6.12. od 15:30 hod. vánoční rozjímání na školní zahradě**

◦ **19.12. projektový den v MŠ – Vánoce za starých časů** (zvyky a obyčeje)

◦ **20.12 Planetárium – sledování projekce – Čtyři roční období**

Leden

◦ **9.1. projektový den v MŠ – Život v lese pod bílou peřinou**

◦ **22.1. shlédnutí loutkového představení v MŠ – Zimní radovánky s veverkou Zrzečkou** v podání loutkového divadla L. Lhotákové

Únor

◦ **5.2. – 9.2.2024 lyžařský kurz** pořádaný sdružením Sport-kids Liberec

◦ **21., 22.2. odpoledne pro rodiče a děti – Mámo, táto, babičko, dědo, pojd'te si se mnou hrát do školky**, tentokrát na divadlo.

Březen

◦ **13.3. projektové dopoledne v MŠ „Kniha je můj kamarád“** pod vedením lektorky, která za spolupráce učitelky seznámí děti hravou formou s novými publikacemi knih naučných, pohádkových i encyklopedií, s autory i ilustrátory

◦ **15.3. Ekoslabikář – projektový den v mateřské škole** pod vedením lektora – hravou formou, vyprávěním a poslechem příběhu a experimentováním se děti dověděly o přírodě živé i neživé, o její ochraně

◦ **20., 21.3. odpoledne pro rodiče a děti – Mámo, táto, babičko, dědo, bráško, sestřičko, pojd'te s námi číst pohádky** – moje oblíbená kniha z domova a co rádi čteme v MŠ – poslech četby a vyprávění o čteném příběhu

◦ **27.3. odpoledne pro rodiče a děti – velikonoční dílna v MŠ** – velikonoční dekorace s využitím různých materiálů a přírodnin

Duben

◦ **5.4. návštěva předškoláků v ZŠ Žďár** – prožitkové dopoledne s kamarády školáky v ZŠ Žďár s prohlídkou celé školy, ukázková vyučovací hodina

◦ **9.4. projektový den v MŠ – O ovečkách** pod vedením lektorky poutavým vyprávěním, písničkami s doprovodem hry na kytaru, vše podpořeno dekoracemi ručně vyrobenými z přírodních materiálů – kde ovečky žijí, co potřebují k svému životu, jaký nám poskytují užitek, včetně tvoření z ovčí vlny

◦ **24.4. v MŠ prožitkové dopoledne – hudba vážně i nevázně - Kytarový koncert** v podání učitele hry na kytaru, který dětem přiblížil hudbu vážnou, popovou a zejména kouzlo hry na kytaru

◦ **odpoledne pro rodiče a děti** – jarní brigádka na školní zahradě

Květen

◦ **2.5. od 09:00 v MŠ projektový den Voda, voděnka** – pod vedením lektorky a za spolupráce učitelky děti pomocí vyprávění, písniček s doprovodem hry na kytaru,

objevily vlastnosti vody, cestu od pramene až k moři, znázornění koloběhu vody v přírodě a získaly dovednosti a vědomosti, jak s vodou šetřit

° **9.5. školní výlet Vrchbělá – poznáme** další kout našeho kraje s přírodními krásami (smíšené lesy, Jizera, louky a rybníky), rozhledna, minizoo

° **15.5. loutkové představení v MŠ – DS Čmukaři**

° **22.5. odpoledne pro rodiče a děti – Mámo, táto, pojďte si se mnou hrát – tentokrát na školní zahradu** – stavění z písku (hrady, tunely, silnice), vytváření okrasných truhlíček se skalničkami a letničkami

° **28.5. projektový den v MŠ – Tajuplný život včel** – Jak žijí včelky v úlu? Jak se o ně včelař stará? Jak to v úlu vypadá, kdo je královna, kdo dělnice a kdo je trubec? Co všechno včely potřebují k životu? Proč včelky chráníme?

Červen

° **4.6. návštěva ptáčníka v MŠ** – seznámení s našimi sovami a dravci

° **5.6. rozloučení s předškoláky na školní zahradě** – žlutá třída

° **6.6. rozloučení s předškoláky na školní zahradě** – zelená třída

6. Plán a evidence dalšího vzdělávání - k 15.05.2024

učitelky	forma	obsah vzdělávání	datum
všechny učitelky	samostudium	pracovní činnosti, výtvarné techniky, jazykové dovednosti, digitalizace v MŠ	průběžně
Regína Černá –	Vítejte v digi. Světě, úvod do mediální gramotnosti		01.11.2023
	Dítě s PAS v kolektivu		20.10.2023
	Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami v MŠ		14.11.2023
	Formativní hodnocení		23.04.2024
	Efektivní komunikace s problémovými rodiči		25.04.2024
Jana Bakešová –	Podpora dětského sebevědomí		21.11.2023
	Aktivity pro rozvoj hrubé a jemné motoriky ruky		13.12.2023
	Formativní hodnocení v MŠ		30.01.2024
Eliška Kutějová –	Vítejte v digi. Světě, úvod do mediální gramotnosti		01.11.1023
	Dítě s PAS v kolektivu		20.10.2023
	Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami v MŠ		14.11.2023
	Podpora dětského sebevědomí		21.11.2023
	Aktivity pro rozvoj hrubé a jemné motoriky ruky		13.12.2023
Zdeňka Lufinková –	Formativní hodnocení v MŠ		23.04.2024
	Efektivní komunikace s problémovými rodiči		25.04.2024
	Formativní hodnocení v MŠ		30.01.2024

Úrazovost – k 15.5.2024 byly evidovány v MŠ 4 školní úrazy – drobné odřeniny a naraženiny, bez pojistného plnění. Pracovní úrazy – 0.

Zpracovala Zdeňka Lufinková

Prevence sociálně patologických jevů na ZŠ Žďár 2023/2024

Úvod

I přes personální změny v rámci pedagogického sboru i vedoucích pracovníků naší školy, jsme v letošním školním roce realizovali řadu nových i léty prověřených aktivit podporujících prevenci sociálně-patologických jevů (primární prevence sociálně-patologických jevů se opírala o minimální preventivní program vypracovaný na základě materiálu MŠMT ČR).

Tato prevence byla realizována jak v rámci výuky a běžného chodu školy, tak skrze řadu volnočasových aktivit probíhajících přímo v našem školském zařízení (především v podobě ŠD a zájmových kroužků vedených našimi pedagogy i externími pracovníky).

Kromě toho jsme i letos zařadili do programu naší školy řadu rozšiřujících a doplňkových akcí, které měly za cíl především směřovat děti i jejich rodiče k aktivnímu trávení společného volného času (neboť právě ten je klíčovým aspektem při budování a posilování vzájemných pozitivních rodinných vztahů a vazeb a hraje proto důležitou roli v prevenci i potlačování sociálně patologických jevů). Většinu těchto akcí jsme navíc použili i k sebeprezentaci a představení naší školy širší veřejnosti, a to nejen v rámci naší obce, ale skrze internetová média a nově vzniklé stránky na sociálních sítích i za jejími hranicemi.

Konkrétní příklady prevence sociálně-patologických jevů

S ohledem na výše zmíněné skutečnosti bychom oblasti prevence sociálně patologických jevů v tomto školním roce mohli rozdělit takto:

- ❖ *Prevence sociálně-patologických jevů v rámci výuky*
- ❖ *Prevence sociálně-patologických jevů v rámci běžného chodu školy*
- ❖ *Prevence sociálně-patologických jevů v rámci chodu školní družiny*
- ❖ *Prevence sociálně-patologických jevů v rámci rozšiřujících akcí*

Konkrétní příklady prevence sociálně-patologických jevů v rámci výuky

Jednotlivá témata vztahující se k prevenci sociálně patologických jevů vycházela z ŠVP a byla rozdělena podle jednotlivých ročníků.

Konkrétně se jednalo zejména o výuky prvouky (1.-3. ročník) a přírodovědy (4. a 5. ročník), kde byla zaměřena především na:

- **Ochranu zdraví a předcházení nemocem**
- **Zdravou výživu a správný režim dne**
- **Péči o vlastní bezpečnost**
- **Účinky návykových látek na zdraví a život člověka**

Konkrétní příklady prevence sociálně-patologických jevů v rámci běžného chodu školy

- Pravidelné vypisování a obměňování služeb ve všech třídách i v jídelně (např. dohled nad stavem tabule, asistence pedagogovi při manipulaci s pomůckami, péče o květiny, utírání stolů apod.)
 - Přenechání povinností v rámci třídy i většího kolektivu (jídelna) vede žáky k zodpovědnosti a důslednosti, ale také k vzájemnému respektu a toleranci (např. když pověřená osoba nestíhá nebo absentuje a jiná jí nabídne pomoc či za ni zaskočí).
- Motivace žáků k pomoci svým spolužákům
 - Především jde o péči o mladší žáky, která má pozitivní dopad na prevenci slovní i fyzické šikany. Konkrétními příklady může být asistence při manipulaci s potravinami (během svačin i oběda), úkony v šatně, nebo asistence a spontánní doučování u mladších spolužáků. Podobné aktivity vštěpují dětem ochotu pomáhat slabším a nad nikoho se nevyvyšovat, což vede k lepšímu stmelení kolektivu, schopnosti empatie a efektivního řešení konfliktů.
- Aktivní zapojení žáků do výzdoby exteriérů i interiérů školní budovy
 - Jedná se o další důležitý krok zpříjemňující dětem pobyt ve školském zařízení, a to jak sobě, tak i svým spolužákům, jejichž potřeby a emoce se tak učí lépe respektovat. Kromě zpříjemnění pobytu ve škole a navození vstřícné atmosféry jde navíc i o prevenci vandalizmu a ničení školního majetku (žáci vlastnoručně vyzdobené prostory často sami chrání, neboť mají neustále na zřeteli časovou, finanční i fyzickou náročnost jeho zkrášlování a udržování).
- Společné využívání šaten vyznačujících se sdílením prostoru i absencí zamykacích skříněk
 - Poněkud stísněnější prostory našich školních šaten učí děti kompromisům i vzájemnému respektu a volný přístup k jejich osobnímu majetku může být z dlouhodobého hlediska přínosem, jako ideální příklad budování citu pro osobní vlastnictví. Mimo jiné také přispívá k prevenci drobné kriminality a učí žáky, že si nemohou brát cizí věci bez dovození jen proto, že po nich touží a mají je na dosah. Nemluvě o snaze vést děti k tomu, aby si vážily vlastních věcí, dávaly si na ně pozor a přebíraly odpovědnost za své nakládání s nimi. Pedagogický sbor i další pracovníci školy samozřejmě důsledně dbají na bezpečnost veškerého zde uskladněného majetku, s ohledem na pozitivní motivaci a posilování subjektivní morálky každého žáka. Případné drobné přestupky v tomto ohledu jsou pak řešeny v klidu, s důrazem na omluvu, případně sebekritiku.
- Individuální přístup k docházce jednotlivých žáků
 - Nezbytný bod v případě dětí s horšími studijními výsledky či špatným sociálním zázemím, kterým hrozí častější absence a zvýšené riziko záškoláctví. Tyto děti je třeba skrze spolužáky i členy pedagogického sboru pozitivně motivovat v jiných, než vzdělávacích oblastech a učit je i ostatní členy kolektivu vnímat jejich další přednosti (např. fyzickou zdatnost nebo spolehlivost). Vhodné je také budovat v nich pocit vzájemné důvěry a potřeby, k němuž napomáhají např. výjimečné služby či přiměřené žádosti o pomoc spolužákům i jednotlivým pedagogům (např. při nošení pomůcek, výtvarných činnostech). Žáci se pak na výuku těší a cítí se ve školním prostředí mnohem lépe a uvolněněji, protože vědí, že i když dostanou špatnou známku, neznamená to, že by ve škole nebyli potřební.

- **Semináře a školení**
 - Vybraní pedagogičtí pracovníci absolvovali on-line semináře, které svým obsahem zasahují i oblast primární prevence. Takto nabyté poznatky i příklady vhodných aktivit pak bylo možné úspěšně aplikovat i v rámci naší vlastní praxe. Jmenovitě šlo o:
 - Webinář: Komunikační dovednosti v praxi
 - Webinář: Agrese a její řešení
 - Webinář: Psychohygiena učitele
- **Třídnické hodiny**
 - Také v tomto školním roce byly do běžné výuky pravidelně zařazované tyto speciální hodiny určené k zachování kontaktu s žáky i na jiné, než čistě vzdělávací úrovni a udržení aktuálního vhledu do interních záležitostí jednotlivých ročníků i konkrétních žáků a jejich vzdělávacích potřeb.
- **Individuální podpora žáků**
 - Šlo o opak výše zmíněných celotřídních aktivit, kdy účast kolektivu při řešení problémů jednotlivých žáků nebyla žádoucí, nebo kapacitně nedostačovala. Učitelé se individuálně věnovali žákům, kteří projevíli zájem, nebo pro které shledali takovou činnost jako kompenzačně nutnou ve vztahu k jejich prospěchu či psychickému rozpoložení.

Konkrétní příklady prevence při běžném chodu školní družiny

Prevenici sociálně-patologických jevů v případě ŠD ovlivňuje především:

- 1) Rozvrh odpoledních vyučování i rozpis zájmových kroužků**, díky němuž se kolektiv ve školní družině každým dnem mění a nabídku činností je proto nutné předkládat dětem co nejpestřejší a jednotlivé společné řízené aktivity pravidelně střídát či podle libosti opakovat.
- 2) Rozdělení školní družiny do tří samostatných oddělení**, z nichž některá se mohou spojovat, nebo naopak rozdělovat, zvolené náplně i kapacitních možností interiérů a exteriérů školy.
- 3) Aktuální počasí**, vyžadující důkladnou přípravu činností vhodných jak do exteriéru tak interiérů školní budovy a jejích pozemků.
- 4) Dění ve světě i v kalendáři**, kterému je vhodné činnosti přizpůsobit a zohlednit tak aktuální trendy i různá důležitá výročí, svátky a události, jež mohou dětem při jejich činnostech poskytnout zajímavý kontext.
- 5) Větší důraz na volnou hru**, která dětem umožní převzít za sebe chvíli odpovědnost a pomůže jim lépe relaxovat po náročném vyučování. Vzhledem ke stále většímu počtu dětí i jejich volnější výchově v rodinách je zařazení této „novinky“, nebo spíše rozšíření někdejších omezených časových intervalů věnovaných volné hře, žádoucí a přináší do kolektivu v ŠD větší harmonii. Taktéž dětem pomáhá se snáze soustředit na skupinové či řízené činnosti.

Skupinové činnosti

Ty zahrnují převážně nejrůznější sportovní honyčky, míčové hry a vědomostní, fantazijní i pohybové soutěže v družstvech, kdy je pochopitelně vždy dbáno na vyrovnanou skladbu jednotlivých soupeřících stran. Tyto činnosti se proto dají velice dobře využít k utužování kolektivu i posilování individuálního sebevědomí a vzájemné tolerance. Děti jsou do družstev vždy spravedlivě vybírány na základě jejich věku a schopností a hry i aktivity samotné jsou voleny tak, aby se rovnoměrně uplatnili všichni žáci, bez ohledu na jejich fyzickou i mentální zdatnost. Činnosti sportovního charakteru jsou střídány klidnějšími činnostmi náročnými na jemnou motoriku paměť, fantazii či všeobecný rozhled a všechny děti se tak

cítí být důležitým opěrným bodem týmu, který nemusí vynikat ve všem, a přesto může být užitečný, či dokonce rozhodnout o vítězství.

Žáci pak nemají důvod chovat se k sobě hrubě, nevhodně, slovně či fyzicky se napadat, urážet se, závidět si ani posmívat se jeden druhému a žádný z nich nemusí následkem toho, že není fyzicky dostatečně zdatný, nebo ještě neumí rychle číst a psát, trpět pocitem méněcennosti (který může postupně přerůst i v různé vážnější potíže, jako jsou např. deprese, frustrace nebo sebevražedné a sebezničující tendence). Pokud se přesto takové sklony v kolektivu objeví, jsou urychleně eliminovány a citlivě rozebrány tak, aby si z nich žáci odnesli ponaučení a již je, pokud možno, neopakovali.

Individuální činnosti

Zde se jedná především o využívání nově vybavených vnitřních prostor družiny, které dětem umožňují samostatnou hru s hračkami, stavění ze stavebnic nebo různé výtvarné a pracovní-technické činnosti, při nichž žáci pracují jen sami za sebe. Ačkoliv se to možná na první pohled nezdá, i tyto aktivity přitom mají při prevenci sociálně patologických jevů svůj nezaměnitelný význam. Např. udržet týmového ducha, klást důraz na vzájemnou úctu a toleranci a včas předcházet možným zárodkům budoucí nesnášenlivosti, jež by mohla přerůst až v šikanu a otevřené nepřátelství.

Důležitým prvkem v tomto „boji“ je omezený počet hraček i výtvarných pomůcek, které si děti mezi sebou musí půjčovat (případně podpora v tom, aby si nosili své vlastní a dělili se o ně se spolužáky). Žáci se tak učí nejen trpělivosti, vstřícnosti a štedrosti, ale také hospodaření s časem i materiálem. Měly by si díky tomu zvyknout na fakt, že v životě vždy nejde vše podle plánu a k tomu, aby bylo okamžité a za všech okolností, po jejich, je třeba omezit někoho jiného, což není správná cesta. To si totiž děti, především jedináčci, v dnešní době z rodin příliš neodnášejí a vede to k následným problémům v kolektivu, kterým je možné v tomto věku velice jednoduše zabránit.

Důraz je při tomto chování pochopitelně kladen i na zdravě vedený dialog, během nějž je třeba žákům pomoci nalézt rovnováhu mezi přirozenou asertivitou a přílišnou pasivitou (děti se učí, kdy je vhodné říct ne a kdy je naopak slušnější a prospěšnější ustoupit ze svého stanoviska). Ve výsledku tak každý pracuje sám za sebe, ale současně funguje jako součást vyššího celku a v tomto duchu je pak možné i bez zbytečné řevnivosti a závisti pořádat různé soutěže a vyhlašovat vítěze (např. o nejkrásnější obrázek či nejhezčí stavbu ze stavebnice), čímž dětem přirozeně posilujeme sebevědomí a současně je učíme prohrávat s grácií a taktem a radovat se i z maličkostí.

Družinové projekty

Samostatná kapitola našich činností, které je věnován čas po celý školní rok, nebo jeho vybraný úsek:

- **Systém získávání pochval za chování ve školní družině.** Jedná se o relativně nový projekt zavedený v rámci krátkodobější pozitivní motivace (vyhodnocován je každý týden a poté hromadně v pololetích), a to převážně v prvním a druhém oddělení školní družiny, do nějž jsou zařazeni mladší žáci z prvního až třetího ročníku, u kterých je tento systém daleko efektivnější a kladněji přijímaný než u žáků starších. Projekt je navázán na celoroční směřování ŠD v podobě jednotného tématu, kterým byl letos „Družinový lunapark“. Děti proto do družinových notýsků opatřených speciální celoroční hrací kartou sbíraly razítka, která představovala vstupy na jednotlivé atrakce znázorněné na velkém nástěnném banneru v prostorách ŠD, který sloužil mimo jiné i jako kalendář celého školního roku (a děti na něm mohly vidět, kolik času už uplynulo do začátku školního roku a kolik chybí do jeho konce).
- **Sbírání virtuální družinové měny,** která i nadále funguje jako zvláštní odměna za příkladné chování a nezdárka tvoří i podstatnou součást výhry některých výše zmiňovaných aktivit (hry, soutěže, vyrábění, hraní divadla atd). Žáci mají svá vlastní, veřejně nepřístupná konta, která spravuje výhradně vychovatelka a která si mohou na konci školního roku vybrat a využít získané

prostředky k nákupu nejrůznějších předmětů v tzv. „Družinové aukci“, která byla letos nově ozvláštněna i „Družinovou tombolou“. Zde se draží např. pomůcky či hračky, které děti samy v průběhu školního roku nosí do družiny jako nechtěné. Žáci jsou tak motivováni k tomu, aby znali cenu věcí a vážili si osobního vlastnictví, a kromě základů finanční gramotnosti se při aukci učí i prohrávat a nezávidět.

Konkrétní příklady prevence sociálně-patologických jevů v rámci rozšiřujících akcí

V této oblasti bychom konkrétní příklady prevence sociálně patologických jevů v tomto školním roce rozdělili následovně:

- ❖ **Akce sportovního charakteru**
- ❖ **Kulturní a umělecké akce**
- ❖ **Environmentální a charitativní akce**
- ❖ **Odpočinkové a poznávací akce**

Akce sportovního charakteru

- **Drakiáda**, neboli každoroční pravidelné podzimní pouštění papírových draků, které v dětech rozvíjí touhu po vzájemné spolupráci a učí je, jak důležité jsou kolektivní činnosti i utužování dobrých vztahů se spolužáky, bez nichž není možné rozplést zamotané šňůrky, nebo dokonce dostat draka do vzduchu.
- **Dopravní hřiště**, jakožto tradice návštěv dopravního hřiště spojených s možností získat oprávnění k řízení kola a vyzkoušet si tak testy na PC, které se budou dětem jednou hodit při získávání řidičského oprávnění. Děti se během nich naučí respektovat autority i zákony, ale také jeden druhého a to zvláště tehdy, když se ne každému na kole, nebo při vyplňování testů daří.
- **Bruslení na stadionu**, které děti vede k pohybu i v zimních měsících a pomáhá jim užívat si i aktivity, které ne všem z nich jdou tak, jak by si přály.
- **Plavecký výcvik**, v jehož rámci bylo u žáků dbáno na zdravé vnímání vlastního těla i na utužování vztahů ve skupině určené na základě výkonu a schopností (jinými slovy v jednotlivých plaveckých družstvech)
- **Den dětí ve stylu Survivor**, v jehož rámci si mohli žáci zasoutěžit v družstvech a vyzkoušet pravou „reality show“ na vlastní kůži, což jim dodalo sebevědomí a pomohlo i méně pohybově nadaným žákům přiložit ruku k dílu a cítit se jako důležitá a nedílná součást týmu.
- **Turnaj ve vybíjené**, kdy mohli žáci poměřit síly s konkurenčními školskými zařízeními a zdravou formou vyjádřit svou soutěživost i posílit svůj smysl pro fér play a schopnost důstojně prohrávat a dokázat se s prohrou adekvátně vyrovnat

Kulturní, společenské, vzdělávací a umělecké akce

- **Rozsvícení školního vánočního stromku**, jakožto nová akce suplující někdejší Vánoční besídky, které byly přeneseny na konec školního roku a přetvořeny do podoby Školní akademie. Akce byla přístupná pro rodiče i veřejnost a děti, které měly zájem na ní mohly vystoupit (především se zpěvem a recitací). Dobrovolnost proměnila celou akci v příjemné sdílení talentů i předvánoční atmosféry doplněné o něco dobrého na zub z dílny našich školních kuchařek i prodej drobných dárkových a dekoračních předmětů vyrobených našimi žáky.
- **Předvánoční posezení s nadílkou**, které mělo navodit klidnou předvánoční atmosféru, jež bývá nezdídkou spíše tvůrcem konfliktů a původcem napětí v rodinách i kolektivech. Vzájemné vyměňování dárků mezi jednotlivými žáky tak vede k prevenci šikany a utužování stávajících interakcí, které mohou být stávajícím svátečním odloučením narušeny.

- **Noc s Andersenem a s ní spojené dílny pro veřejnost**, další vítaná tradice, kterou bylo možné obnovit a díky níž děti nejen posilují své čtenářské návyky, ale také prohlubují svou samostatnost a schopnost koexistovat se spolužáky i mimo tradiční výuky či pobyt v ŠD.
- **První pomoc – program pod vedením Mgr. Tomáše Světlíka, pedagoga turnovské SZŠ a pracovníka Zdravotnické záchranné služby LK – komunikace s operačním střediskem ZZS, využití lékárničky, diagnostika náhlé zástavy oběhu a kardiopulmonární resuscitace dospělých a dětí, první pomoc při vážných úrazech (krvácení, poranění hlavy a páteře, popáleniny).**
-
- **Letní Školní akademie**, skrze níž si mohli žáci naplno vyzkoušet role tanečníků, herců, akrobatů a dalších umělců. Naučili se tak, kolik práce, stresu i nepřímé trémy se za podobnými uměleckými projekty skrývá a oživovali tak v sobě smysl pro společné tvoření, kompromis, toleranci i trpělivost. Důležitá byla také volba jednotlivých vystoupení, z nichž některé reflektovaly aktuální dění v naší společnosti zaměřené na letní, odpočinkové aktivity, a jejich hlavní myšlenkou byla vzájemná tolerance a posílení sebedůvěry.

Environmentální a charitativní akce

- **Zdobení vánočního stromku pro zvířata**, jde o tradiční každoroční akci konanou pod širým nebem, která vede děti k úctě k přírodě, její ochraně a spontánní péči i o zvířátka, která nepaří k domácím mazlíčkům.
- **Celoroční sběr použitých baterií**, který taktéž souvisí s ochranou životního prostředí a je praktikován celoročně ve všech třídách, a to v podobě odevzdávání baterií do speciálních kartonových boxů, které jsou pravidelně vyváženy. Odpadá tak nebezpečí, že se děti či jejich blízcí tohoto druhu odpadu zbaví na nevhodném místě a zbytečně tak znečistí přírodu.

Odpočinkové a poznávací akce.

- **Mikulášská nadílka aneb čerti ve škole**, obnovená tradice naší školy, která vede starší děti k tomu, aby se aktivně zapojili do péče o mladší spolužáky a měli společnou radost z jejich pobavení.
- **Pasování prvňáčků na čtenáře a slavnostní čtení**, důležitá akce z pohledu sebereflexe a posilování sebevědomí vedená touhou motivovat nejmladší žáky k zájmu o knihy i o přiměřené sebevzdělávání
- **Halloweenská vycházka**, která dětem připomněla tradice jiných zemí, ale také to, že mohou s rodiči a blízkými vyrazit ven za každého počasí. Plnění jednotlivých úkolů na stanovištích a s nimi spojená odměna byla také vítanou motivací, která je pomohla vybičovat k lepšími výkonům a posílila tak jejich sebevědomí.
- **Velikonoční procházka 2023**, pokračování školní tradice z dob covidu, kdy se pedagogický sbor ze školní družiny, stejně jako v případě předešlého Halloweenu, snaží o prezentaci naší školy i o „zabavení“ žáků i mimo školské zařízení. Ohlasy na tuto akci byly opět velmi pozitivní, a to především ohledně zapojení mateřské školy.
- **Čarodějnické odpoledne na školní zahradě**, kteréžto jako další nové akce testovalo ochotu rodičů přijít se svými dětmi na školní zahradu v odpoledních hodinách a využít nabízených aktivit a her připravených vychovatelkami a vybranými žákyněmi z pátého ročníku. Akce se velmi vydařila a ukázala dětem i rodičům další možnost, jak strávit příjemné společné chvíle.
- **Vynášení Morany**, lidové tradice oblíbená především u starších žáků, která jim umožňuje pozitivně prezentovat sama sebe skrze vyrábění Morany i organizování doprovodného folklorního programu pro své spolužáky i lidi z řad veřejnosti.
- **„Žďaráčkův prázdninový lunapark“**, poslední, čistě prázdninová akce (navazující na naši tradici letních her pořádaných ŠD a věnovaných výletům po naší krásné vlasti) pomáhající opět jak

dětem, tak rodičům s organizací volného času, která je motivuje nejen poznávat krásy naší země, ale i pomáhat tuzemské ekonomice. Možnost získat omalovánku a body do soutěže v podobě vstupenek na různé atrakce (okruhy výletních cílů) v nich navíc podporuje jejich zvědavost, soutěživost a touhu po vědění. Odkaz na čápa, jakožto symbol naší školy jim neustále připomíná jejich místo v kolektivu a pozitivně je motivuje do dalšího školního roku.

Závěr

Cílem následujícího školního roku je kromě obdobného rozvržení preventivních aktivit rozšířit osvětovou činnost a sestavit nabídku cílených vzdělávacích akcí pro třídní kolektivy zajištěných externími lektory.

Zpracovala Jana Havířová